

ОСВІТА В МЕГУ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА: ІНТЕГРАЦІЯ ПИТАНЬ МИРУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ

Дем'янчук В. А.

доктор юридичних наук, професор, ректор
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
ORCID ID: 0000-0002-0045-7700

Мединська Н. М.

доктор філологічних наук, професор,
проректор з наукової роботи
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
ORCID ID: 0000-0002-1539-081

Яроменко О. В.

кандидат географічних наук, доцент,
начальник відділу з наукової діяльності та аспірантури
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука».
ORCID ID: 0000-0002-2259-1046

У статті проаналізовано євроінтеграційні освітні процеси в Україні. Інноваційну діяльність розглянуто як оновлення педагогічного процесу, введення нових ідей у традиційну систему, що передбачає найвищий ступінь освітньо-наукової діяльності; в умовах євроінтеграційних векторів розвитку української науки й освіти інноваційну діяльність визначено як основу та зміст інноваційних освітніх процесів.

Розкрито процес реалізації принципів (інституційна автономія, академічна свобода, виховання молодого покоління на ідеях миру) входження закладу освіти до європейського простору вищої освіти на прикладі Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». Висвітлено інтеграцію питань миру в контексті європейського простору в освітньо-науковій діяльності МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука.

Інтеграція питань миру в контексті європейського простору в освітньо-науковій діяльності МЕГУ здійснюється через реалізацію загальноуніверситетської комплексної наукової теми в науково-педагогічній діяльності викладачів закладу вищої освіти, педагогів, учнівської та студентської молоді, проведення Міжнародних громадських учнівських читань «Я голосую за мир!». Ініціатором проведення першого національно-патріотичного заходу є Степан Якимович Дем'янчук. Йому належить оригінальне педагогічне вчення, відоме в науці як педагогіка миру.

Висвітлено процес інтернаціоналізації в МЕГУ, який відбувається через укладання договорів про співпрацю та партнерство між закладами освіти, реалізацію академічної мобільності, віртуальних обмінів, проведення міжнародних наукових конференцій спільно з міжнародними партнерами, організацію та проведення спільних наукових воркшопів, семінарів, форумів, круглих столів тощо.

Процес євроінтеграції передбачає виконання низки політичних, економічних, соціальних, правових, освітніх реформ з метою впровадження ідей миру.

У контексті європейської інтеграції в освіту вагомими є створення моделі освітнього процесу, яка б оптимально поєдналася кращі вітчизняні й зарубіжні традиції; поєднання гуманістичних традицій української педагогіки та зарубіжного досвіду виховання особистості на ідеях миру; проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень; залучення інновацій в освітньо-науковий процес тощо.

Ключові слова: освіта, наука, євроінтеграція, інтернаціоналізація, заклад вищої освіти, Україна, Європейський Союз.

Demianchuk V. A., Medynska N. M., Yaromenko O. V. Education at the Academician Stepan Demianchuk International University of Economics and Humanities: integration of peace issues in the context of the European space

The article analyses European integration educational processes in Ukraine. Innovative activity is considered as an update of the pedagogical process, the introduction of new ideas into the traditional system, which involves the highest degree of educational and scientific activity; in the context of European integration vectors of Ukrainian science and education development, innovative activity is defined as the basis and content of innovative educational processes.

The process of implementing the principles (institutional autonomy, academic freedom, educating the younger generation on the ideas of peace) of an educational institution's entry into the European higher education area is revealed using the example of the Private Higher Education Establishment "Academician Stepan Demianchuk International University of Economics and Humanities". The integration of peace issues in the context of European space into the educational and scientific activities of the IUEH is highlighted.

The integration of peace issues in the context of the European space into the educational and scientific activities of IUEH is carried out through the implementation of a university-wide comprehensive scientific theme, in the scientific and pedagogical activities of university staff, teachers, pupils and students, and the holding of international public student Readings "I Vote for Peace!". The initiator of the first national patriotic event was Stepan Yakymovych Demianchuk. He developed an original pedagogical doctrine known in science as Peace Pedagogy.

The process of internationalisation at IUEH is highlighted. It is carried out through the concluding of cooperation and partnership agreements between educational institutions, the implementation of academic mobility, virtual exchanges, the holding of international scientific conferences jointly with international partners, and the organisation and holding of joint scientific workshops, seminars, forums, round tables, etc.

The process of European integration involves the implementation of a number of political, economic, social, legal and educational reforms with the aim of promoting peace.

In the context of European integration in education, the following are important: creating a model of the educational process that optimally combines the best domestic and foreign traditions; combining the humanistic traditions of Ukrainian pedagogy and foreign experience in educating a personality on the ideas of peace; conducting fundamental and applied scientific research; introducing innovations into the educational and scientific process, etc.

Keywords: education, science, European integration, internationalisation, higher education establishment, Ukraine, European Union.

Вступ. Україна як важливе геополітичне утворення на європейському континенті є невід'ємним складником нової системи європейських і глобальних зв'язків і відносин, що сформувалася на зламі тисячоліть. Україна намагається сприяти подоланню геополітичних і культурних бар'єрів, створенню умов для глобальної взаємодії культур і цивілізацій, формуванню демократичного світового устрою. Наша держава зробила свідомий вибір на користь загальноєвропейської інтеграції.

На початку XXI ст. освіта стала предметом пріоритетної уваги національної та міжнародної політики. Входження України в цивілізоване світове співтовариство неможливе без структурної реформи національної системи вищої освіти, спрямованої на збереження мобільності, сприяння працевлаштуванню випускників на внутрішньому й зовнішньому ринках праці в умовах високої конкурентності.

Вивчення політики Європейського Союзу у сфері освіти й науки є одним із чільних пріоритетів, що впливають нині на всі сфери суспільного життя в Україні, багато в чому визначаючи вектор європейської інтеграції нашої держави загалом. Отже, необхідний комплексний аналіз провідних напрямів і тенденцій освітньої політики в умовах євроінтеграції, що може стати важливим фундаментом для ефективної участі українських освітніх інституцій у розширенні загальноєвропейського простору освіти.

Питання інтеграції освіти й науки України в європейський освітній простір висвітлено в працях О. Локшиної, С. Михайленка, Н. Мирошниченка, та ін. Академік Степан Дем'янчук обґрунтував концептуальні засади педагогіки миру. Вивчення проблеми миру в освітньому процесі та виховання в дусі миру як пріоритетного напрямку роботи викладачів розкрито А. Дем'янчуком, О. Марчук, Л. Мельничук, О. Петрук та ін.

Мета статті – розкрити інтеграцію питань миру в контексті європейського простору в освітньо-науковій діяльності МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука.

Методи та методики дослідження. У процесі дослідження застосовано загальнонаукові й спеціальні методи, зокрема методи системного аналізу та синтезу, узагальнення. Автори проаналізували інтеграцію питань миру в контексті європейського простору в освітню й наукову діяльності, сформовано науковий дискурс з теми.

Результати. Широкомасштабна війна, розв'язана росією проти України, призводить до виникнення суттєвих труднощів стосовно аналізу перехідних процесів у вітчизняній освіті, які відбувалися паралельно з остаточним рішенням на користь євроінтеграційного вибору нашої держави. Сміслова невизначеність інспірує зрушення від питання «як розвивати науку?», «як розвивати освіту?» до питання «як зберегти освіту?». Отже, надзвичайно важливим стає аспект оперування проблемним комплексом, пов'язаним із євроінтеграційними освітніми перспективами України.

В умовах євроінтеграційних векторів розвитку української науки й освіти основою та змістом інноваційних освітніх процесів є інноваційна діяльність, сутність якої – оновлення педагогічного процесу, введення нових ідей у традиційну систему, що передбачає найвищий ступінь освітньо-наукової діяльності. І саме в цьому провідна роль належить вищій освіті.

Війна в Україні створює серйозні виклики й перешкоди для розвитку країни, але євроінтеграція може виступати як каталізатор для стабілізації ситуації, підтримки розвитку, забезпечення доступу до європейського ринку ЄС, що дасть можливість українцям відбудувати країну, залучити іноземні інвестиції, розвиватися на конкурентному європейському ринку, а найголовніше, це забезпечення Україні надійної безпеки. Але це можливо тільки в мирній країні.

Вирішальною силою у формуванні цивілізації є освіта, яка передбачає навчання, що органічно пов'язано з вихованням молодого покоління. За останні роки Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний економіко-

гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (далі – ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука») значно наблизився до реалізації принципів входження до європейського простору вищої освіти (ЄПВО), яка базується на інституційній автономії, академічній свободі, рівних можливостях і демократичних принципах, вихованні молодого покоління на ідеях миру.

Сьогодні ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука» – це приватний заклад вищої освіти, який спрямований на якісну підготовку компетентного конкурентоспроможного фахівця, здатного до дослідницько-інноваційного типу мислення з потребою та навичками безперервного професійного розвитку в природничій, юридичній, гуманітарній, освітянській, економічній, комп'ютерно-технологічній, інформаційно-комунікаційній сферах [6].

Гуманістичні й демократичні ідеї, що пропагував академік Степан Дем'янчук, засновник університету, доктор педагогічних наук, сьогодні активно впроваджуються на всіх факультетах університету, що здійснюють підготовку здобувачів за освітньо-професійними програмами бакалаврського, магістерського та третього освітньо-наукового рівнів.

МЕГУ з перших днів свого функціонування став науковим центром із загальноуніверситетською комплексною науковою темою «Виховання учнівської та студентської молоді на ідеях гуманізму та просвітництва», де й сьогодні генеруються наукові ідеї, опрацьовуються нові технології.

Проведення Міжнародних громадських учнівських читань «Я голосую за мир!» у ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» – традиція, яка започаткована університетом ще з 1996 року. Ініціатором проведення першого національно-патріотичного заходу є Степан Якимович Дем'янчук. Йому належить оригінальне педагогічне вчення, відоме в науці як педагогіка миру. Метою читань є залучення талановитої учнівської еліти в прозовий і віршованій формах для висловлення свого бачення проблеми війни і миру [9].

Твори, які уміщує збірник Міжнародних громадських учнівських читань «Я голосую

за мир» 2025 року, є особливими. 24 лютого 2022 року в Україні розпочалася повномасштабна війна, яка вийшла за межі територіального конфлікту на Сході, і діти всієї держави стали свідками та жертвами її руйнівної сили. Уже не з книжок, історичних фільмів, розповідей воїнів, а з досвіду власного переживання страху під час сирен і вибухів ракетних снарядів, перебування в укриттях, зустрічі з ворогами учнівська молодь висловила свої бачення проблеми війни і миру.

Миротворчі ідеї, проголошені Дем'янчуком Степаном Якимовичем, сьогодні активно втілюють у науково-педагогічній діяльності викладачі закладу вищої освіти, педагоги, щоб учнівська та студентська молодь ще глибше усвідомлювала, що потрібно стояти на сторожі миру в державі, а згуртованість нації може подолати сили будь-якого ворога.

З 2024 року в МЕГУ започатковано конкурс наукових робіт імені академіка Степана Дем'янчука «Проблема війни та миру: український вимір» серед молоді ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». Постулати педагогіки миру набирають особливої актуальності сьогодні – у період жорстокої війни. Через це проблематика конкурсу є надзвичайно актуальною.

Здобувачі освіти в наукових доробках розкривають питання національно-патріотичного виховання в умовах російської агресії; прикладного значення фізичної та військової підготовки в умовах російсько-української війни й дипломатичних аспектів спортивної діяльності; психологічної допомоги під час війни; міжнародно-правових засад протидії російській агресії щодо українського народу, протидії пропаганді та дезінформації в сучасному інформаційному просторі; проблем сучасного українського державотворення; географічних аспектів російсько-української війни; загрози безпеці в цифровому просторі; соціально-економічних і гуманітарних наслідків російської агресії для українського народу, стратегій управління для виживання й розвитку під час російської агресії, а також ризиків і кризових явищ організацій (установ/підприємств) в умовах російської повномасштабної війни для ведення бізнесу й господарювання.

Процес євроінтеграції передбачає виконання низки політичних, економічних, соціальних, правових, освітніх реформ з метою впровадження ідей миру.

Інтернаціоналізація в МЕГУ відбувається через укладання договорів про співпрацю та партнерство, реалізацію академічної мобільності в Польщі й Великій Британії, віртуальних обмінів з Японією, Кореєю, Ізраїлем, Туреччиною, США та Польщею, проведення міжнародних наукових конференції спільно з міжнародними партнерами, організацію та проведення спільних наукових воркшопів, семінарів, форумів, круглих столів, наукових досліджень з нашими партнерами з Польщі та Великої Британії.

Університет співпрацює з багатьма міжнародними партнерами, зокрема з Польщі, Великої Британії, Словаччини, Угорщини, Бельгії, Німеччини, Грузії, Чехії, США, Литви, Канади, Латвії, Іспанії, Молдови, Туреччини.

У рамках укладеного Договору про співробітництво та партнерство з Університетом Адама Міцкевича науковці університету брали участь у Міжнародній конференції «Інтернаціоналізація докторських програм» (м. Познань, Польща), присвяченій проблемам і викликам освітньої діяльності під час війни.

У рамках міжнародної науково-проектної діяльності розроблена спільна наукова стратегія розвитку МЕГУ й університету Бат Спа (Велика Британія). Розроблено стратегію співпраці та плану спільних заходів на 5–7 років. Видано 2 збірки – українською та іноземною мовами; 32 іноземні твори з Польщі, Туреччини, Японії, Колумбії, Великої Британії, Бельгії, США [8].

Інтернаціоналізації МЕГУ сприяє й реалізація грантового проекту «Я голосую за мир: співпраця та співчуття під час війни», спрямованого на просування ідеї миру, становлення культури взаємоповаги до представників різних країн, формування миротворчих ініціатив у молодого покоління. Для спільноти МЕГУ цінність цього проекту полягає в утвердженні ролі університету в переосмисленні комплексних підходів до розбудови миру та сталого розвитку.

Результатом такої співпраці є науковий доробок науково-педагогічних працівників

МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука та Бат Спа: Oksana Marchuk, Liliia Melnychuk, Tamara Paguta, Yanina Pocheniuk, Agnieszka Bates, Yesid Paez & Anne Parfitt (15 Nov 2023): Peace education in a time of war: the Museum of Peace in Rivne, Ukraine as a space of memory making and hope, *Journal of Peace Education*.

В університеті відбувалася Міжнародна студентська науково-практична конференція «Міждисциплінарні та трансдисциплінарні підходи до європейської інтеграції: постцифрові інновації в науці, освіті, мистецтві, технологіях та культурі». До участі долучилися здобувачі трьох (BA, MA, PhD) освітньо-кваліфікаційних рівнів, науковці МЕГУ й Університету Бат Спа (Велика Британія). Ця конференція – це простір діалогу, простір сміливих ідей і міжкультурної взаємодії, де перетинаються наука, культура, технології та мистецтво [5].

У контексті європейської інтеграції вагомими є проведення фундаментальних і прикладних освітньо-наукових досліджень відповідно до зареєстрованих тем наукової роботи кафедр в умовах євроінтеграції. Тема науково-дослідної роботи, зареєстрованої в УКРІНТЕІ кафедрою загальної педагогіки та дошкільної освіти, – «Виховання учнівської та студентської молоді на ідеях миру» (0124U001416) (керівник: д.пед.н., проф. О. О. Марчук).

Традиційним є проведення Міжнародної науково-практичної конференції в МЕГУ. У листопаді 2024 року тематика конференції – «Актуальні питання та перспективи інноваційного розвитку науки та освіти в умовах євроінтеграції», стала головним майданчиком для обговорень питань інтеграції миру, побудови нових шляхів і підходів до формування відповіді на виклики, пов'язані з проблемами освіти й науки в умовах євроінтеграції.

У МЕГУ в 1999 році створено Музей Миру, який є унікальним навчальним музеєм у закладах вищої освіти України. Метою його діяльності є виховання студентської молоді на ідеях миру, гуманізму й демократії. Ініціатором створення музею був Степан Якимович Дем'янчук, як учасник Другої світової війни, він знав ціну миру, тому визначив як пріоритетний напрям у педагогіці.

Музей Миру представлений трьома залами. В одній залі окреслені основні складники

однієї з найактуальніших глобальних світових проблем – проблеми миру. Унікальним експонатом музею є колекція всіх видань учнівських творів «Я голосую за Мир», опублікованих із 1997 року.

На педагогічному факультеті створено лабораторію «Виховання учнівської і студентської молоді на ідеях миру в освітньому процесі школи і закладу вищої освіти»; у зоологічному музеї також експонуються «бойові трофеї», привезені із зони бойових дій. Під час проведення екскурсій акцент робиться на необхідності збереження миру [2].

З 2025 року в освітній процес МЕГУ вводиться навчальна дисципліна «Педагогіка миру».

Отже, потужним рушієм розвитку науково-педагогічного колективу МЕГУ є активна міжнародна діяльність, яка відкриває можливості для обміну досвідом, налагодження наукових контактів, пошуку партнерів і сприяє впровадженню університетських інновацій.

У контексті європейської інтеграції реалізується проект «РІТА»: у результаті якого здійснюється академічна мобільність студентів і викладачів у Бидгощі (Польща); вивчення інноваційних реабілітаційних методик, відкрито унікальний Польсько-український адаптаційний центр для найбільш вразливих груп населення.

Студентський інтеркультурний проектний клуб «Opening the borders» – це міжкультурний обмін з університетами: Туреччини, Японії, Південної Кореї, Німеччини, Ізраїлю, Польщі, Колумбії. Перспектива визначається розробкою грантового проекту на основі діяльності клубу, залученням учасників до проекту «Я голосую за мир».

Висновки. Отже, розкрито інтеграцію питань миру в контексті європейського простору в освітньо-науковій діяльності МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука. У контексті європейської інтеграції вагомими є:

– створення такої моделі освітнього процесу, у якій би оптимально поєдналися кращі вітчизняні й зарубіжні традиції. Поєднання гуманістичних традицій української педагогіки та зарубіжного досвіду виховання особистості на ідеях миру, здатної до активних самостійних дій, дасть змогу створити динамічну,

мобільну, конкурентоспроможну модель освітньої системи;

– проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень відповідно до зареєстрованих тем наукової роботи кафедр і загальноуніверситетської теми «Виховання учнівської та студентської молоді на ідеях гуманізму та просвітництва» в умовах євроінтеграції.

Окрім основного принципу у формуванні освітньо-наукового потенціалу закладу вищої освіти – єдності науки й освітнього процесу з виходом на залучення інновацій і нові навчальні програми, рушійною силою університетів третього тисячоліття є креативність, за допомогою якої реалізується впровадження новітніх концепцій і підходів у науці, освітньому процесі, в управлінні університетом у стратегічному й тактичному аспектах.

Ніколи ще питання та перспективи інноваційного розвитку освіти в умовах євроінтеграції не мала такого важливого ідеологічного, соціального, економічного й технічного значення, як у теперішній час.

Отже, завдяки європейському вибору українська система освіти отримує можливість опанування нових перспектив, пов'язаних зі співробітництвом і розвитком, тяжіння до стимулювання якісних системних змін у своїй структурі, представлених, зокрема, інтеркультурністю освітньо-наукового простору, ресурсною мобільністю, збереженням культурної спадщини, конвертованістю продукту освітнього процесу, його відповідністю вимогам, викуваним ринком праці. У ці складні часи російської навали для всіх нас дуже важливо мати спільні думки про захист Української державності, національної ідентичності, мови, освіти й науки, мати сили не втратити сенс життя та жагу до навчання й виховання нашої молоді.

Отже, завдяки європейському вибору українська система освіти отримує можливість опанування нових перспектив, пов'язаних зі співробітництвом і розвитком, тяжіння до стимулювання якісних системних змін у своїй структурі, представлених, зокрема, інтеркультурністю освітньо-наукового простору, ресурсною мобільністю, збереженням культурної спадщини, конвертованістю продукту освітнього процесу, його відповідністю вимогам, викуваним ринком праці. У ці складні часи російської навали для всіх нас дуже важливо мати спільні думки про захист Української державності, національної ідентичності, мови, освіти й науки, мати сили не втратити сенс життя та жагу до навчання й виховання нашої молоді.

Список використаних джерел

1. Дем'янчук А. С., Марчук О. О., Дем'янчук Т. О., Соїко І. М. Організація дозвілля здобувачів початкової освіти у контексті педагогіки миру в умовах воєнного стану. *Вісник Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука*. Серія «Педагогіка та психологія». 2025. № 1. С. 34–38.
2. Дем'янчук А. С., Марчук О. О., Мельничук Л. Б., Петрук О. М. Виховання в дусі миру як пріоритетний напрям роботи викладачів Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука. *Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ*. 2018. Вип. 2. С. 21–26.
3. Локшина О. Політика Європейського союзу у галузі освіти і навчання: цілі, пріоритети, ініціативи. *Український педагогічний журнал*. 2024. № 4. С. 5–17.
4. Михайленко С. І., Мирошніченко, Н. О., Гах Р. В. Щодо ролі вищої освіти в інтеграції України в європейський освітній простір. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. № 7. С. 1–18.
5. Міжнародна студентська конференція успішно реалізована в МEGУ спільно з Університетом Бат Спа (Велика Британія). URL: <https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/mizhнародna-studentska-konferentsiya-uspishno-realizovana-v-mehu-spilno-z-universytetom> (дата звернення: 29.07.2025).
6. Місія, візія та цінності. ПБНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». URL: <https://www.megu.edu.ua/uk/misiya-viziya-ta-cinnosti> (дата звернення: 29.07.2025).
7. Музей миру. URL: <https://www.megu.edu.ua/uk/muzej-miru> (дата звернення: 01.08.2025).
8. Наукові досягнення університету. ПБНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». URL: <https://www.megu.edu.ua/uk/naukova-robota> (дата звернення: 01.08.2025).
9. Я голосую за мир. ПБНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». URL: <https://www.megu.edu.ua/uk/pedagogichnij/ya-golosuyu-za-mir> (дата звернення: 01.08.2025).

References

1. Demianchuk, A. S., Marchuk, O. O., Demianchuk, T. O., & Soiko, I. M. (2025). Orhanizatsiia dozvillia zdobuvachiv pochatkovoї osvity u konteksti pedahohiky myru v umovakh voiennoho stanu [Organization of leisure activities of primary education students in the context of peace pedagogy under martial law]. *Visnyk Mizhnarodnoho ekonomiko-humanitarnoho universytetu imeni akademika Stepana Demianchuka. Serii: Pedahohika ta psykholohiia – Bulletin of the International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demianchuk. Series: Pedagogy and Psychology*, (1), 34–38 [in Ukrainian].

2. Demianchuk, A. S., Marchuk, O. O., Melnychuk, L. B., & Petruk, O. M. (2018). Vychovannia v dusi myru yak pryoritetnyi napriam roboty vykladachiv Mizhnarodnoho ekonomiko-humanitarnoho universytetu imeni akademika Stepana Demianchuka [Education in the spirit of peace as a priority area of work of the teachers of the International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demianchuk]. *Psykhologo-pedahohichni osnovy humanizatsii navchalno-vykhovnoho protsesu v shkoli ta VNZ – Psychological and pedagogical foundations of humanization of the educational process in school and university*, (2), 21–26 [in Ukrainian].
3. Lokshyna, O. (2024). Polityka Yevropeiskoho soiuзу u haluzi osvity i navchannia: tsili, pryorityty, initsiatyvy [European Union policy in the field of education and training: goals, priorities, initiatives]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal – Ukrainian Pedagogical Journal*, (4), 5–17 [in Ukrainian].
4. Mykhailenko, S. I., Myroshnychenko, N. O., & Hakh, R. V. (2024). Shchodo roli vyshchoi osvity v intehtatsii Ukrainy v yevropeyskyi osvitnii prostir [On the role of higher education in the integration of Ukraine into the European educational space]. *Pedahohichna Akademiia: naukovy zapysky – Pedagogical Academy: Scientific Notes*, (7), 1–18 [in Ukrainian].
5. Mizhnarodna studentska konferentsiia uspishno realizovana v MEHU spilno z Universytetom Bat Spa (Velyka Brytaniia) [International student conference successfully implemented at IUEH together with Bath Spa University (UK)]. (2025, July 29). *PVNZ “Mizhnarodnyi ekonomiko-humanitarnyi universytet imeni akademika Stepana Demianchuka” – Private Higher Educational Institution “International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demianchuk”*. Retrieved from: <https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/mizhnarodna-studentska-konferentsiya-uspishno-realizovana-v-mehu-spilno-z-universytetom> [in Ukrainian].
6. Misiia, viziia ta tsinnosti [Mission, vision, and values]. (2025, July 29). *PVNZ “Mizhnarodnyi ekonomiko-humanitarnyi universytet imeni akademika Stepana Demianchuka” – Private Higher Educational Institution “International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demianchuk”*. Retrieved from: <https://www.megu.edu.ua/uk/misiya-viziya-ta-cinnosti> [in Ukrainian].
7. Muzei myru [Museum of Peace]. (2025, August 1). *PVNZ “Mizhnarodnyi ekonomiko-humanitarnyi universytet imeni akademika Stepana Demianchuka” – Private Higher Educational Institution “International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demianchuk”*. Retrieved from: <https://www.megu.edu.ua/uk/muzej-myru> [in Ukrainian].
8. Naukovi dosiahnennia universytetu [Scientific achievements of the university]. (2025, August 1). *PVNZ “Mizhnarodnyi ekonomiko-humanitarnyi universytet imeni akademika Stepana Demianchuka” – Private Higher Educational Institution “International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demianchuk”*. Retrieved from: <https://www.megu.edu.ua/uk/naukova-robota> [in Ukrainian].
9. Ya holosuiu za myr [I vote for peace]. (2025, August 1). *PVNZ “Mizhnarodnyi ekonomiko-humanitarnyi universytet imeni akademika Stepana Demianchuka” – Private Higher Educational Institution “International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demianchuk”*. Retrieved from: <https://www.megu.edu.ua/uk/pedagogichnij/ya-golosuyu-za-mir> [in Ukrainian].

Надійшла 17.08.2025

Прийнята 09.09.2025

Опублікована 15.10.2025